Teknologiateollisuus

Finnish Information Security Cluster Kyberala

21.5.2025

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: HE 27/2025 vp

Lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kyberturvallisuuslain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Kyberala kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Kyberala ry on Teknologiateollisuus ry:n toimialayhdistys ja edustaa Suomessa toimivaa kyberturvallisuusalaa. Lausunto edustaa samalla Teknologiateollisuus ry:n kantaa, jonka jäsenet vastaavat yhdessä puolesta Suomen viennistä, tutkimus- ja kehitysinvestoinneista ja työllistävät suoraan ja välillisesti neljäsosan suomalaisista. Kiinnitämme huomiota seuraaviin seikkoihin:

Ehdotus

1. Esityksellä saatettaisiin kyberturvallisuuslain sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 a luvun soveltamisala koskemaan sellaisia yhteisöjä, jotka määritetään yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ehdotetun lain nojalla.
2. Esityksellä täydennettäisiin siten CER- ja NIS2 -direktiivien kansallista täytäntöönpanoa kriittisiin toimijoihin sovellettavien kyberturvallisuutta koskevien velvoitteiden osalta. Esityksellä saatettaisiin kyberturvallisuuslain soveltamisala koskemaan sellaisia yhteisöjä, jotka tullaan määrittämään yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiksi ns. yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ehdotetun lain nojalla (CER-direktiivin toimeenpanolaki). Kriittiseksi määritetty yhteisö kuuluisi kyberturvallisuuslain velvoitteiden soveltamisalaan keskeisenä toimijana. Näin ollen kyberturvallisuuslain mukaiset velvoitteet koskisivat kriittiseksi toimijaksi määritettyä toimijaa myös silloin, jos yhteisö ei muutoin kuuluisi kyberturvallisuuslain velvoitteiden soveltamisalaan.

Kannanotot ja perustelut

3. Kyberturvallisuuslain soveltamisalan laajentaminen koskemaan sellaisia yrityksiä tai yhteisöjä, jotka tullaan määrittämään yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiksi ns. CER-direktiivin toimeenpanolain nojalla on kannatettava. Koska CER-direktiivin tarkoituksena on parantaa välttämättömien palvelujen häiriönsietokykyä sekä ylläpitää yhteiskunnan elintärkeitä ja taloudellisia toimintoja direktiivin soveltamisalalla, tavoite on selvästi yhtenevä kyberturvallisuuslain kanssa.

4. On perusteltua, että ko. toimijat asetetaan tällöin selkeästi ja yksiselitteisesti kyberturvallisuuslain velvoitteiden piiriin, sillä mikäli kyseiset toimijat on jo arvioitu CER-direktiivin toimeenpanolain nojalla yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisiksi, on niiden toimintavarmuutta suojattava myös digitaalisten riskien osalta kyberturvallisuuslain vähimmäisvaatimusten avulla. Lisäksi CER-direktiivin täytäntöönpanolain nojalla tultaneen määrittämään kriittisiksi merkittävästi pienempi määrä yrityksiä ja yhteisöjä

Kyberala ry
Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

verrattuna kyberturvallisuuslain soveltamisalaan. Kuitenkin yhteiskunnan turvallisuuden näkökulmasta näiden eri perusteella ”kriittisiksi” määritettyjen toimijoiden riskienhallintavaatimusten ja niiden valvonnan tulisi olla yhdenmukaisia.

5. Pidämme positiivisena, ettei kansallista liikkumavaraa ole käytetty edellyttämällä Suomeen sijoittautuneilta toimijoilta ko. direktiivejä korkeampaa vaatimustasoa. Katsomme, että tästä huolimatta osalle toimijoista vaatimukset voivat aiheuttaa lisäkustannuksia. Esityksen perusteluissa on kuitenkin arvioitu yritysvaikutuksia oikeansuuntaisesti:

    - *[Yrityksiin kohdistuvien] kustannusten suuruus riippuu yrityksen tietojärjestelmien tietoturvan lähtötasosta. Kustannuksien suuruus riippuu myös riskienhallintatoimenpiteiden laadusta ja laajuudesta siten kuin ne arvioidaan ennakoitavissa oleviin riskeihin ja toiminnan laatuun nähden oikeasuhtaisiksi. Kustannuksia aiheutuu esimerkiksi investoinneista, joilla tietoturvan tasoa nostetaan sekä esimerkiksi auditoinneista, joilla tietoturvan taso todennetaan.*
    - *Tarvittavat taloudelliset panostukset yksittäisten kriittisten yritysten järjestelmien tietoturvaan ovat kuitenkin nykyinen turvallisuustilanne huomioon ottaen erittäin perusteltuja ja tarpeen yhteiskunnan näkökulmasta. - -Kyberturvallisuuden tason parantamisella on positiivisia vaikutuksia sekä yritysten liiketoimintaedellytyksille, että kansantaloudelle ja yhteiskunnan kriisinkestävyydelle.*

6. Huomautamme, että koska itse kyberturvallisuuslaki, myös nyt käsillä oleva lakiehdotus aiheuttaa yrityksille ja yhteisölle kustannuksia ja edellyttää osaamisen sekä toiminnallisen tehokkuuden kehittämistä, on perusteltua edellyttää vastaavaa myös valvonta- ja neuvontatehtävää suorittavilta viranomaisilta. Toisin kuin lausuntopalautteesta on pääteltävissä, viranomaisten tehtävien kehittymiseen ja muuttumiseen ei tule automaattisesti kytkeä lisääntyvien resurssien oletusta taikka vaatimusta. Korostamme, että julkisen talouden kestävyysvaje on merkittävä ja Suomen pitkäaikaista hyvinvointia uhkaava kehityskulku. Valtioneuvoston ja lainsäätäjien tulisi tarkastella kriittisesti viranomaisten vanhoja tehtäviä sekä toiminnallista tehokkuutta.

7. Lakiehdotuksen ulkopuolelle, mutta asiaan liittyen pidämme epätarkoituksenmukaisena ja julkisen talouden kestävyyttä heikentävänä, että ns. CER-direktiivin täytäntöönpanolaissa ei päädytty ratkaisuun, jossa Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) olisi säilynyt myös uusien tehtävien osalta Huoltovarmuuskeskuksen ohjaajana ja että Huoltovarmuuskeskukselle ei annettu direktiivin tarkoittamaa kansallisen yhteyspisteen tehtävää.

Kyberala ry

Peter Sund
Toimitusjohtaja

Teknologiateollisuus ry

Matti Mannonen
Johtaja, Uudistuva teollisuus

Lisätiedot:

Peter Sund, 050 565 0621
peter.sund@teknlogiateollisuus.fi